

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการและปัญหาในการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัสดุไม่ตีพิมพ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นี้ได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ขนาดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ห้องสมุดมีการดำเนินงานวัสดุไม่ตีพิมพ์

1.2 สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก แบ่งเป็นกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ปัญหาการดำเนินงานใน ด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีการดำเนินงานวัสดุไม่ตีพิมพ์ หรือมีการดำเนินงานแต่มีการเรียกชื่อแตกต่างออกไป แต่มีรูปแบบการให้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ กล่าวคือมี งานบริหาร งานเทคนิค งานบริการยืม-คืน เป็นต้น

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มมาจากขนาดของแต่ละสถาบัน (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

จำนวนประชากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	13	1
ขนาดกลาง	7	5
ขนาดใหญ่	10	7
รวม	30	13

จากตาราง 1 ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่เข้าร่วมเป็นสมาชิก คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) กลุ่มงานโสตทัศน-บริการ จำนวน 13 สถาบัน ดังมีรายชื่อดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่ ได้แก่

- 1.1 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- 1.2 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 1.3 มหาวิทยาลัยรังสิต
- 1.4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 1.5 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- 1.6 มหาวิทยาลัยสยาม
- 1.7 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2. สถาบันอุดมศึกษาขนาดกลาง ได้แก่

- 2.1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- 2.2 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 2.3 มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- 2.4 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

2.5 มหาวิทยาลัยเกริก

3. สถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่

3.1 มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากการค้นคว้าทฤษฎี ตำรา บทความ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอน ที่ให้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์
2. สัมภาษณ์การดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อด้านวัสดุไม่ตีพิมพ์ ซึ่งพิจารณาจากขั้นตอนการจัดดำเนินงานตามรูปแบบของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา สถานภาพของหน่วยงาน จำนวนสาขาที่เปิดสอน จำนวนนักศึกษา และข้อมูลประเภทและจำนวนวัสดุไม่ตีพิมพ์
 - ตอนที่ 2 สัมภาษณ์สภาพการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อด้านวัสดุไม่ตีพิมพ์ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ
 - 2.1 งานบริหาร ครอบคลุมเรื่อง บุคลากร การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม งบประมาณ และอาคารสถานที่ จำนวน 15 ข้อ
 - 2.2 งานเทคนิค ครอบคลุมเรื่อง การจัดหา การจัดการด้านลิขสิทธิ์ การลงรายการ การจัดทำบรรณานุกรมเพื่อการเข้าถึงข้อมูล การบำรุงรักษา การจัดเก็บ การแปลงข้อมูล และการสงวนรักษา จำนวน 44 ข้อ
 - 2.3 งานบริการ ครอบคลุมเรื่องการให้บริการทั่วไป ในหน่วยงานวัสดุไม่ตีพิมพ์ และการให้บริการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ข้อ แบบสอบถามในตอนนี้เป็นแบบตรวจคำตอบ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวัสดุไม่ดีพิมพ์ ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 48 ข้อ แบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยมีค่าน้ำหนักของ คำตอบ ตั้งแต่ 1-3 ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 2 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
- 3 หมายถึง เป็นปัญหามาก

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มี 2 ขั้นตอน คือ

4.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา และความชัดเจนของเนื้อหา และข้อคำถาม หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมเชิงเนื้อหา ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญดังนี้

4.1.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านบรรณารักษศาสตร์

4.1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานในห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัสดุไม่ดีพิมพ์

โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยได้เขียนข้อคำถามแยกเป็นรายข้อในช่องตารางที่สามารถให้ผู้เชี่ยวชาญให้คำวิจารณ์เป็นรายข้อ และจัดระดับความสอดคล้องเป็น สอดคล้อง (+1) ไม่แน่ใจ (0) และไม่สอดคล้อง (-1) จากการตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา และความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามทั้งหมดซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) มีค่าเป็น 1.00 ทุกข้อ

4.2 ทดลองใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบวัดไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานวัสดุไม่ตีพิมพ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 15 คน และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความเที่ยง (reliability) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha-coefficient) ของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .97 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล เนื่องจากเกณฑ์การพิจารณาความเที่ยงที่ใช้ได้ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า .50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามจากผู้ที่รับผิดชอบในส่วนบริหารหน่วยงานบริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 13 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัสดุไม่ตีพิมพ์ในด้านการบริหาร งานเทคนิค และงานบริการซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้นำเสนอข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ

2. ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวัสดุไม่ตีพิมพ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ด้านปัญหา วิเคราะห์โดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป แบบปลายเปิดโดยการนำเสนอตามลำดับความถี่ของคำตอบ

3. การพิสูจน์สมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาต่างกัน ใช้สถิติ t test

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัยที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่า F test

3.3 เมื่อพบว่าค่า F ที่ทดสอบแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตาราง และคำบรรยายประกอบตารางในบทที่ 4